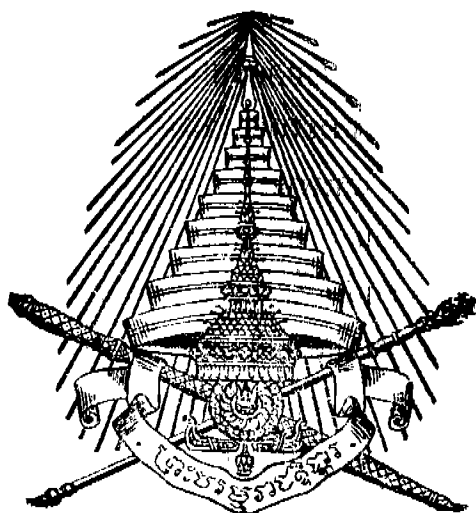

วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๔๖๑

ราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๓๕ หน้า ๑๒๘

พระราชบัญญัติว่าด้วยสภาการศึกษา

พระพุทธศักราช ๒๔๖๑

พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระมกุฎ
เกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ
ทราบทั่วกันว่า

เมื่อปีพระพุทธศักราช ๒๔๓๖ พระราชวงศานุวงศ์และข้าราชการ
ประชาชนชายหญิงมากมาย ได้มีน้ำใจบริดีพร้อมเพรียงกันออกเงิน
เป็นทุนตั้งสมาคมขึ้นอย่างหนึ่ง สำหรับจัดหาเครื่องยาเครื่องพยาบาลให้
แก่ทหารซึ่งต้องไปราชการในสนาม กระทำกิจทั้งนี้ด้วยความเมตตาการุณ

~~พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๔๖๑~~

เป็นการเชิดชูเกียรติคุณของชาวนานเมือง จึงสมเด็จพระบรมชนก
นารถพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหจุฬาลงกรณ์ พระจุล
จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับสมัคมนันเข้าไว้
ในพระบรมราชูปถัมภ์ และพระราชทานนามว่า “สภาอุณาโลมแดง”
แต่ภายหลังเปลี่ยนนามเป็น “สภาภาษาตสยาม” และสมเด็จพระบรม
ราชินีนาถพระบรมราชชนนีพันปีหลวงได้ทรงรับตำแหน่งสภานายิกา มี
กรรมกรินี้จัดดำเนินการของสภาตลอดมาเป็นลำดับ สภาได้ทำ
ประโยชน์ ให้แก่มหาชนเป็นอันมากประการ เช่น สร้างโรงพยาบาล
จุฬาลงกรณ์ ขึ้นเป็นที่รักษาพยาบาลคนเจ็บไข้ทั่วไป ทั้งตั้งโรงเรียน
นางพยาบาลเพื่อฝึกหัดสั่งสอนกุลสตรีให้มีความรู้ ในเชิงการ พยาบาล ไข้
และช่วยการคลอดบุตร สำหรับทำคุณประโยชน์ ให้แก่เพื่อนมนุษย์ทั้ง
หลาย ดังนี้เป็นต้น

บัดนี้ ทรงพระราชนิพนธ์ว่าสมควรจกวางระเบียบการสำหรับสภา
ภาษาตสยามนี้ ให้เป็นหลักฐานมั่นคงบริบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงมีพระบรมราช
โองการดำรัสสั่งให้ตราพระราชบัญญัติไว้สืบไปดังนี้ ว่า

หมวดที่ ๑

ว่าด้วยความมุ่งหมาย

สำหรับสภาและนที่กรรมการ

มาตรา ๑ สภาภาษาตสยามมีไว้ ด้วยความมุ่งหมายจะ กระทำกิจใน
ทางเมตตาการุณดังจะกล่าวต่อไปนี้

วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๔๖๑

ราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๓๕ หน้า ๑๓๐

~~พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๔๖๑~~

ก. จัดสถานที่ถาวรสำหรับการรักษาพยาบาลคนเจ็บไข้ ไม่ว่าชาติใดภาษาใด

ข. จัดการช่วยเหลือผู้บ้^๕ภัยเนื่องจากอุบัติเหตุ เช่นมีโรคภัยเกิดแพร่หลายขึ้นในท่าเล^๕ใดท่าเลหนึ่ง เกิดอุทกภัย ดั้ง^๕เป็นต้น

ค. จัดการสั่งสอนนางพยาบาล สระสมบุคคลที่จะทำการในหน้าที่นางพยาบาล และอำนวยการท่งป่ว^๕งในเรือน

• ง. บำรุงกิจการทางแพทยศาสตรให้เจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น

จ. ช่วยก่^๕องทัพบกทัพบเรือในทางพยาบาล ท่งในเวลาสงครามและยามสงบศึก

มาตรา ๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงดำรงตำแหน่งบรมราชูปถัมภกแห่งสถาน^๕

มาตรา ๓ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งบุคคลผู้ไว้วางพระราชหฤทัยอย่างสนิทเป็นสถานายก ๑ (ถ้าเป็นหญิงก็เรียกว่าสถานยิกา) อุปนายกผู้อำนวยการสภา ๑

มาตรา ๔ นอกจากที่กล่าวแล้วในมาตรา ๓ ให้มีตำแหน่งกรรมการของสภา คือ

เลขาธิการ ๑

ผู้ช่วยเลขาธิการ ๑

เหรัญญิก ๑

ผู้ช่วยเหรัญญิก ๑

กรรมการที่ปรึกษา ไม่จำกัดจำนวน

ผู้อำนวยการกองแยกของสภา เช่นผู้อำนวยการโรงพยาบาลของ
สภาโรคใดโรหนึ่ง ดังนั้น เป็นต้น

ตำแหน่งกรรมการของสภา ซึ่งกล่าวมานี้ ให้สภานายกเป็นผู้
เลือกบุคคลและแต่งตั้งบรรจุได้เอง

มาตรา ๕ สภานายกกับอุปนายกผู้อำนวยการสภา เป็นผู้อำนวยการ
สั่งการร่วมกันแทนกัน ให้การงานทั้งปวงของสภาดำเนินไปโดย
เรียบร้อย ทั้งมีอำนาจบังคับบัญชาการสิทธิขาดในกิจการทั้งปวงของสภา
นี้ พระราชทานพระบรมราชนุญาตให้สภานายกและอุปนายกผู้อำนวยการ
สภาภาคสยาม กราบบังคมทูลพระกรุณาโดยตรงในเรื่องซึ่ง
เกี่ยวกับกิจการของสภา ทั้งพูดจาโต้ตอบกับเสนาบดีเจ้ากระทรวง
ทบวงการได้ ในฐานะเสมอหน้ากัน

มาตรา ๖ เลขาธิการ มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการสรรพนังสื่อ
ซึ่งมีได้ตอบไปมาระหว่างกรรมการสภาและคณะอื่น ๆ ทั้งเป็นผู้รวบรวม
รักษาข้อบังคับคำสั่งและระเบียบการทั้งปวง กับมีหน้าที่ในเรื่องราว
สมาชิกขึ้นทะเบียนพำนักย้ายออกจากทะเบียนและรักษาทะเบียนนั้น มีผู้
ช่วยเลขาธิการช่วยเหลือในการทั้งปวงนี้

มาตรา ๗ เพรียญฎิก มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการสรรพกิจซึ่งเนื่อง
กับการเบิกจ่ายการรักษารักษาเงิน ผลประโยชน์ และสมบัติทั้งปวงของ

พระราชบัญญัติการตั้งและบริหารของสภาผู้ช่วยพระมหากษัตริย์

สภา มีผู้ช่วยพระมหากษัตริย์ช่วยเหลือในการทรงปวง

ระเบียบการเบิกจ่ายรักษาเงินให้ ดำเนิน อนุโลมตามระเบียบ ของกระทรวงพระคลังมหาสมบัติมากที่สุดที่จะเป็นได้

มาตรา ๘ กรรมการที่ปรึกษา เป็นตำแหน่งสำหรับให้เกียรติยศแก่ผู้ที่ได้ทำการช่วยเหลือสภามาแล้วในกิจการต่าง ๆ หรือกำลังทำอยู่ ให้มีหน้าที่ทำการทรงปวงซึ่งสภานายก หรืออุปนายกผู้อำนวยการหรือให้กระทำ

มาตรา ๙ ผู้อำนวยการกองแยกนั้น เมื่อได้รับมอบให้เป็นหัวหน้าในกองใด เช่นเป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลของสภา เป็นผู้อำนวยการป่าศุระสภา เป็นผู้อำนวยการกองพยาบาลสนามตั้งเป็นต้น ก็ให้เป็นผู้รับผิดชอบและบังคับบัญชาให้ทำงานในกองนั้น ๆ ดำเนินไปโดยเรียบร้อยสมประสงค์ของกรรมการสภา

ผู้อำนวยการเหล่านี้ มีอำนาจที่จะออกข้อบังคับวางระเบียบการต่าง ๆ ภายในกองของตน แต่ก่อนที่จะออกนั้นต้องได้หารือและได้รับอนุมัติจากอุปนายกผู้อำนวยการสภาเสียก่อน

มาตรา ๑๐ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้กรรมการสภากราบทูลขอจัดการเรียกรายในหนทางต่าง ๆ ที่ชอบด้วยพระราชกำหนดกฎหมาย เพื่อรับเงินมาเป็นทุนดำเนินกิจการของสภาให้จำเริญรุ่งเรืองยิ่ง ๆ ไป

.....

หมวดที่ ๒

ว่าด้วยสมาชิก

มาตรา ๑๑ บุคคลซึ่งจะเข้าเป็นสมาชิกในสภาเทศบาล ต้องเป็นผู้ซึ่งอุปถัมภ์ช่วยเหลือ ทำนุบำรุงหรือทำประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งให้แก่สภา หรือที่อุปนายกผู้อำนวยการเห็นว่าสมควรเชิญเป็นสมาชิกพิเศษเพราะจะนำมาซึ่งเกียรติศักดิ์แก่สภา

อนึ่งผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกนั้นไม่จำกัดว่าหญิงหรือชาย ย่อมจะเป็นได้เท่ากัน

มาตรา ๑๒ ให้แบ่งสมาชิกออกเป็น ๔ ประเภท คือ

๑. สมาชิกพิเศษ
๒. สมาชิกกิตติมศักดิ์
๓. สมาชิกวิสามัญ
๔. สมาชิกสามัญ

มาตรา ๑๓ สมาชิกพิเศษ ได้แก่ผู้ซึ่งอุปนายกผู้อำนวยการเชิญเป็นสมาชิก เพราะจะนำมาซึ่งเกียรติศักดิ์แก่สภาดังมาแล้ว

มาตรา ๑๔ สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ผู้ซึ่งได้ให้ทรัพย์สินเงินทองแก่สภา เช่นให้เงินสำหรับสร้างถาวรวัตถุ ให้ทรัพย์สินสมบัติอย่างใดๆ ในคราวเดียวซึ่งมีราคาได้กว่า ๓,๐๐๐ บาท หรือให้เงินในคราวเดียวกว่า ๓,๐๐๐ บาทขึ้นไป

ผู้ใดได้ให้ทรัพย์สินเงินทองแก่สภาแล้วตั้งแต่วัน นับแต่ต้นปีพระ

วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๔๖๑

ราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๓๕ หน้า ๑๓๔

~~พระราชบัญญัติการปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๔๖๑~~

พุทธศักราช ๒๔๕๗ ลงมา ให้นำว่าเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์จึงทุกคน

มาตรา ๑๕ สมาชิกวิสามัญ ได้แก่ผู้ซึ่งให้เงินแก่สภาเป็นการบำรุง
ประจำปี ปีละไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ บาท ทุกๆ ปีไป

มาตรา ๑๖ สมาชิกสามัญ ได้แก่ผู้มีความรู้ สอดใส่ได้
ประกาศนียบัตรของสภาการศึกษาในวิชาพยาบาลอย่าง ๑ ทั้งได้แก่
ผู้ให้เงินบำรุงสภาประจำปี ปีละ ๑๐ บาททุกปีเสมอไป

มาตรา ๑๗ ผู้ใดสมัครจะเข้าเป็นสมาชิกประเภทใดประเภทหนึ่ง
ดังกล่าวไว้ในมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ ให้เขียนจดหมาย
แสดงความประสงค์ส่งมายังอุปนายกผู้อำนวยการ หรือเลขาธิการสภา
เมื่ออุปนายกผู้อำนวยการพิจารณาเห็นสมควรจะรับเป็นสมาชิกแล้ว จัก
ได้ส่งให้ขึ้นทะเบียน และแจ้งไปให้ผู้นั้นทราบ หรือให้เลขาธิการแจ้ง
ไปให้ทราบ

มาตรา ๑๘ สมาชิกมีสิทธิที่จะขอให้แพทย์ของสภาทำการรักษา
พยาบาลให้ แล้วเสียเงินค่ารักษาพยาบาลเพียงครั้งอัตราซึ่งเก็บจากคนที่
มิใช่สมาชิก

มาตรา ๑๙ การส่งเงินบำรุงนั้น จะส่งตรงให้สภานายก หรือ
อุปนายกผู้อำนวยการ หรือเลขาธิการ หรือเหรัญญิก ก็ได้ทั้งสิ้น ส่ง
เป็นตัวเงินก็ได้ เป็นใบเช็คหรือเป็นธนบัตรเป็นตั๋วตราพดด้วงก็ได้

มาตรา ๒๐ ในวันสิ้นปีใดปีหนึ่ง ถ้าปรากฏว่าสมาชิกวิสามัญ
หรือสมาชิกสามัญผู้ใด มิได้ส่งเงินบำรุงประจำปีนั้นมายังกรรมการสภา

ให้นับว่าขาดจากสมาชิก ให้คัดนามออกจากทะเบียนฟรีทีเดียว

มาตรา ๒๑ สมาชิกผู้ใดมีความประสงค์ จะลาออกจากตำแหน่งสมาชิก ก็ทำได้ แต่ต้องแจ้งความเป็นลายลักษณ์อักษรมายังเลขาธิการ และถ้ามีหนี้เกี่ยวข้องอยู่กับสภา ต้องใช้เสียให้เสร็จสิ้นก่อนออก

มาตรา ๒๒ ให้เป็นที่เข้าใจ กันว่าสภาภาชาตสยาม^๕ เป็นสมาคมสำหรับประกอบการกุศลโดยแท้ การเข้าเป็นสมาชิกในสภาน^๕ชอบด้วยพระราชนิยมยิ่งนัก เพราะฉะนั้นในกระทรวงทบวงการใดมีกฎข้อบังคับว่าผู้รับราชการในกระทรวงทบวงการนั้น ๆ ต้องขออนุญาตผู้บังคับบัญชา ก่อนเข้าเป็นสมาชิกในสมาคมต่าง ๆ ดังนั้นไซ^๕ร์ ให้ถือว่าการเข้าเป็นสมาชิกสภาภาชาตสยาม^๕ พระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้วเสร็จ

หมวดที่ ๓

ว่าด้วยเครื่องหมาย

มาตรา ๒๓ รูปภาชาต (ภากะบาทแดง) เป็นเครื่องหมายของสภาภาชาตสยามเช่นเดียวกับสภาภาชาตของทุกประเทศ ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดภายในพระราชอาณาเขตสยาม^๕ใช้รูปภาชาต (ภากะบาทแดง)^๕ เป็นเครื่องหมายสำหรับการใด ๆ เช่นใช้เป็นตราหรือในการขายของ เป็นต้น ห้ามมิให้เขียนหรือติดไว้ ณ ที่ใด ๆ เป็นอันขาด นอกจากได้รับอนุญาตแล้วจากกรรมการสภาภาชาตสยาม

มาตรา ๒๔ ให้มีเครื่องหมายสำหรับสมาชิกของสภาภาชาตสยาม

.....

เป็นเข็มกลัดทองลงยาหรือเงินกาไหล่ทองลงยา รูปกลมเส้นศูนย์กลางยาว ๒ ๕ เซนติเมตร ขอบวงกลมนั้นมีรูปเป็นจักร และมีอักษรพระบรมนามาภิไธยย่อ จ. ป. ร. ทับบนรูปกาชาดวางอยู่กลาง

เข็มสำหรับกลัดที่อกเสื้อ

มาตรา ๒๕ ฉะเพาะผู้ซึ่ง^๕เป็นกรรมการหรือสมาชิกของสภากาชาดสยามเท่านั้นจะมีสิทธิกลัด^๕เข็ม^๕ได้ และ^๕เข็ม^๕กรรมการสภาจะ^๕แจก^๕ให้^๕แก่สมาชิกทุกคน^๕ไม่^๕คิดราคา ผู้ใด^๕ออกจากสมาชิก^๕ต้อง^๕ส่ง^๕เข็ม^๕คืน

หมวดที่ ๔

ว่าด้วยการลงอาญาแก่ผู้ลเมิดพระราชบัญญัติ

มาตรา ๒๖ ผู้ใด^๕ใช้^๕รูปกาชาด^๕เป็น^๕เครื่องหมาย^๕สำหรับ^๕การใด ๆ ^๕เขียน^๕หรือ^๕ติด^๕ไว้^๕ณ^๕ที่ใด ๆ โดยมิได้รับอนุญาตจากกรรมการสภากาชาดสยามก่อน ท่านว่า^๕ผู้นั้น^๕มีความผิด^๕ต้อง^๕ระวาง^๕โทษ^๕ จำ^๕จำ^๕ไม่เกิน^๕ ๓ เดือนสถาน ๑ ปรับไม่เกิน ๑๐๐๐ บาท สถาน ๑ หรือทั้งจำ^๕ทั้ง^๕ปรับ^๕ไม่เกินกำหนด^๕ซึ่ง^๕ว่า^๕มา^๕แล้ว^๕นั้น

มาตรา ๒๗ ผู้ใด^๕ซึ่ง^๕มิได้^๕เป็น^๕กรรมการหรือสมาชิกสภากาชาดสยาม^๕ ประดับ^๕เข็ม^๕เครื่องหมาย^๕สำหรับ^๕สมาชิกสภากาชาดสยาม ท่านว่า^๕ผู้นั้น^๕มีความผิด^๕ต้อง^๕ระวาง^๕โทษ^๕ จำ^๕จำ^๕ไม่เกิน^๕ ๓ เดือนสถาน ๑ ปรับไม่

เล่ม ๓๕ หน้า ๑๓๗

ราชกิจจานุเบกษา

วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๔๖๑

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการขึ้นทะเบียนที่ดิน

เกิน ๑๐๐๐ ไร่ ๑ งาน ๑๐๐ ตารางวา หรือทั้งจำซึ่งแลปรับไม่เกินกำหนดซึ่งว่ามา
แล้วนั้น

มาตรา ๒๘ การฟ้องเอาโทษแก่ผู้ละเมิดพระราชบัญญัติ ให้เป็น
หน้าที่ของเจ้าพนักงานอัยการแผ่นดินแต่ฝ่ายเดียว

หมวดที่ ๕

ว่าด้วยกำหนดเริ่มใช้และผู้รักษาพระราชบัญญัติ

มาตรา ๒๙ ให้ใช้พระราชบัญญัติขึ้นแต่วันที่ ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และให้ยกเลิกพระราชบัญญัติห้ามใช้เครื่องหมาย
กาะบาทแดงซึ่งได้ประกาศให้ใช้แต่วันที่ ๑ มกราคม พระพุทธ
ศักราช ๒๔๕๔ นั้นเสีย ไม่ใช้ต่อไป

มาตรา ๓๐ ให้เสนาบดีกระทรวงนครบาล เสนาบดีกระทรวง
มหาดไทย และสภานายกกับอุปนายกผู้อำนวยการสภาภาษาศาสนา
สยาม เป็นผู้รักษาให้การดำเนินไปตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๓๑ ให้ สภานายก และ อุปนายกผู้อำนวยการสภาภาษาศา
สนา สยาม มีอำนาจที่จะออกข้อบังคับวางระเบียบการลเอียดสำหรับเจ้าหน้าที่
ทั้งปวงในสภาภาษาศาสนาสยามปฏิบัติตามนั้นได้

ประกาศมาณวันที่ ๑๒ มิถุนายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๑